

В Україні вибори до Верховної Ради передбачено на жовтень. Дивним є, що зареєстровано майже 200 партій. Якщо всі партії твердять, що вони люблять Україну та служать Україні, то, як зауважив один трохи злобний політолог, на політичному обрії України є що найменше 200 способів як можна любити Україну.

Тому повстає питання, чи існують в Україні політичні партії у властивому значенні того слова?

Який елемент відповідальний за те, що певну групу політичних діячів можна називати партією?

В різних країнах світу відбуваються вибори до керівних органів держави. На підставі досвіду різних політично розвинутих країн, те, що ідентифікує якусь політичну партію - це певна ідеологія, певне точно окреслене розуміння основних напрямків діяння в будь-яких обставинах.

Звичайно в державах з виробленою політичною традицією є тільки декілька партій, і кожна з них, незалежно від конкретних осіб, має своє виразне обличчя. Так, багато десятиліть в США існує тільки дві політичні партії.

Цікавим є те, що весь цей час вони зберігають свою змістовну тотожність. Змінюються люди, часто вони дуже відрізняються один від одного, але цілком спокійно можна прогнозувати яка буде загальна політика, коли та чи інша партія отримає більшість.

Якщо в США приходить до влади республіканська партія або демократична партія, то можна без особливого труду сподіватись певних політичних розв'язок внутрішньої та зовнішньої політики. І за багато десятиліть це залишилось незмінним, хоча особи та обставини, навіть радикально, змінювались.

В Україні угруповання політиків приймають різні імена, іноді, навіть, дуже мальовничі, але те що їх внутрішньо об'єднує є: або спільний інтерес, або постать харизматичного провідника, або ж територіальне походження, а не ідеологічна платформа.

Іншими словами, політичну діяльність якогось кандидата годі передбачити. Можна здогадуватись на підставі зовнішніх прикмет, але цього далеко замало, щоби зробити справді політичний вибір.

Для нікого не є таємницею, що існує напружена ситуація в суспільстві. Панують дуже різні погляди про конкретну ситуацію, що спричинює відсутність поглядів. Багато

говориться, але ці думки дуже емоційно представлені, не є солідно опрацьовані, а тому не можуть стати предметом спокійної, виваженої оцінки.

Предстоятелі українських традиційних Церков у своєму зверненні дня 1 грудня 2011 року звернули увагу, що в керівних колах питомим орієнтиром для шукання розв'язок суспільного життя є матеріальні цінності, тобто панує верховенство матеріалістичного мислення. Воно домінує у сфері політики на всіх рівнях.

Наперекір переконанням мислителів матеріалістичного напрямку, їхнім заявам та діям, запропоновані розв'язки залишаються без пропонованого ефекту. Навіть гірше, таке матеріалістичне мислення стає причиною багатьох суспільних недуг, таких як корупція, хибне виховання молоді, тощо.

Якщо таке матеріалістичне світосприйняття мало б і надалі характеризувати кандидатів на вибори, якщо б це мало б бути спільним знаменником для всіх кандидатів на різних рівнях, то єдиний результат, який голосуючі громадяни можуть собі очікувати – це поглиблення та поширення замішання, яке і так існує в житті нашого народу.

Вище згадане звернення предстоятелів Церков ствердило існування певного шкідливого світоглядного стану для суспільства в Україні. Але ціллю звернення був виразний заклик до цілого народу, не зважаючи на будь-які різниці, які можуть бути між громадянами, спільними силами будувати "рідну хату" на солідних основах.

Такими тривалими основами є духовні цінності. Вони не є чужі українському народові. Те, що наш нарід здобув впродовж віків, було побудоване якраз на таких цінностях.

На жаль, впродовж майже цілого минулого століття більшовицький режим насильно старався замінити, стараючись "створити" нову радянську людину – homo sovieticus. Глибоких ран, яких завдав більшовицький тоталітарний режим, ми ще не цілковито позбулись.

Великим завданням українського суспільства сьогодні є відшукати властиві духовні цінності та поставити їх в основу нашого майбутнього. Власне вони повинні ставати ідеологічним добром політичних груп.

Живемо у передвиборному періоді.

Кожна політична група застановляється – як пропхати найбільшу кількість своїх прихильників в ряди депутатів, і тим запевнити собі матеріальні користі та добра. Більшість громадян переконані, що таке планування включає не цілком прозорі заходи помножувати кількість "своїх", навіть не зважаючи на велегласні запевнення абсолютної прозорості.

Було б далеко краще і корисніше для нашого народу, як би ті, хто бажає брати активну участь у політичному житті, пам'ятали, що бути політиком - це значить служити народові, та використали найближчі місяці до виборів для випрацювання солідних та тривалих

політичних позицій.

Результатом такої інтенсивної праці може бути навіть ідеологія, яка стала б тривалою прикметою політиків, достатньою, щоб їх належно ідентифікувати.

Щоб досягнути такого стан справ, треба перевірити, що є для нас справді цінним. Дозвольте відразу процитувати євангельські слова "бо де скарб ваш, там буде й ваше серце" (пор.: Лк 12,34).

Треба собі вичислити, що нам цінне і поставити ті цінності у правильному порядку, не виключаючи і матеріальних, які також мають свою питому вартість.

Не хочемо тут давати готову відповідь. Скажу тільки одне – на чолі духовних цінностей треба поставити людину з усіма її обдаруваннями та людей як одну велику спільноту. В контексті політичного мислення це завдання кожної людини та кожної групи.

Ще раз повторюємо, нашим задушевним бажанням є, щоб кожний, хто хоче служити своєму народові в ділянці політики та дбати про загальне благо, мусить завдати собі труду випрацювати шкалу цінностей.

Офіційна передвиборна кампанія ще не почалася, але вже від довшого часу багато що діється і залежить від політичних дивідендів, які хочеться отримати.

В Україні починаються різні громадські ініціативи, згідно з якими люди справді зацікавлені у розвитку нашої країни, збираються дуже детально аналізувати майбутніх кандидатів. Хочуть перевірити походження особи, освіту та інтелектуальну здібність, досвід, успіх у поладженні справ, напрям важливих доленосних рішень, порядність, готовість спілкуватися з виборцями, почуття відповідальності та інше.

Але якщо виборці не матимуть змоги встановити основи політичних понять, то остаточно вони не знатимуть з ким мають до діла. Тут говоримо не про передвиборні програми, які властиво треба класифікувати як піар з усіма негативними прикметами комерційної реклами, а про незмінні принципи поведінки.

Якщо принципів нема, то годі говорити про вибір, залишається тільки голосування.

Настав час перейти від псевдополітичних махінацій до справді політичного життя.

Блаженніший Любомир, Кардинал Гузар, [Українська правда](#)